

IRREGULARITATS CONTRACTE SMATSA

RESPONSABLE DEL SERVEI DE RECOLLIDA I NETEJA

Què diu la normativa?

Els plecs diuen que el responsable del contracte és el Servei de Residus i Neteja. L'organigrama municipal recull que el **Cap del Servei de Residus i Neteja** és qui ha de fer el control del contracte, el seguiment del pressupost i elaborar els informes tècnics.

Quina ha estat la realitat?

El 2011 es trasllada i queda vacant el lloc de Cap del Servei fins el desembre del 2014, quan **s'elimina de l'organigrama la figura del Cap del Servei de Neteja**.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

No s'ha realitzat el control ni el seguiment del contracte, ni s'han preparat informes tècnics sobre el servei. Només s'han realitzat les gestions per assegurar que es disposa del pressupost per pagar les factures presentades per SMATSA.

Què ha fet el nou Ajuntament?

S'ha recuperat la figura del Cap del Servei i s'hi ha assignat un funcionari de carrera. S'ha obert un expedient d'informació reservada per esclarir les presumptes responsabilitats del personal municipal.

DURADA DEL CONTRACTE

Què diu la normativa?

Per poder fer una pressió de fins a 25 anys (15+5), l'empresa ha d'assumir el risc de demanda dels usuaris i ha de cobrar en funció de la utilització del servei.

Si, en canvi, s'encarreguen serveis concrets i es paga pels serveis encarregats, el contracte és de serveis i ha de tenir **una durada màxima de 6 anys**.

Quina ha estat la realitat?

S'encarreguen i es paguen serveis concrets, com en un contracte de serveis, però la durada del contracte es fa com si fos una concessió, **11 anys més del legalment previst**.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

S'impeidia que hi hagi **competència** entre altres empreses per presentar ofertes que millorin el servei i el preu.

S'impeidia que el setembre del 2016 s'hagués pogut estudiar quina era la forma més eficient i sostenible entre les modalitats de gestió directa i indirecta.

Què ha fet el nou Ajuntament?

El gener del 2017 el Ple va aprovar iniciar el procediment per declarar nul·ls els plecs i anul·lar el contracte sense indemnitzar l'empresa.

La Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat s'hi havia de pronunciar, però el 26 de juliol del 2017 va caducar el termini perquè la jutgessa d'instrucció no va facilitar una còpia de l'expedient decomissat pels Mossos fins que no acabí la instrucció de la peça 28 del cas Mercuri.

IMPORT DE LA GARANTIA DEFINITIVA

Què diu la normativa?

La llei de contractes exigeix una garantia definitiva del 5% de l'import d'adjudicació, que pot ser menor si es justifica. **El 5% de 257.250.000 € són 12.862.500 €**

Quina ha estat la realitat?

Els plecs únicament exigeixen una **garantia de 600.000 € sense que es justifiqui** per què s'ha reduït l'import generalment previst.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

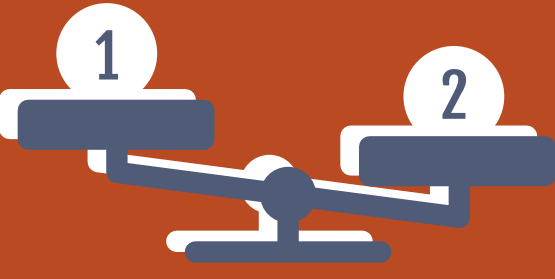
A la ciutat se li **redueix un 95% la garantia** que ha de cobrir els danys i perjudicis que SMATSA pugui ocasionar.

La irregularitat administrativa va prescriure al desembre del 2015 i no es pot reclamar a l'empresa que aporti **els 12,2 M€ que falten** (valor similar a la inversió en vehicles i contenidors del contracte).

Què ha fet el nou Ajuntament?

S'ha informat al jutjat d'instrucció del cas Mercuri i a la unitat anticorrupció dels Mossos per tal d'incorporar-ho a la investigació criminal.

S'ha obert un expedient d'informació reservada per esclarir les presumptes responsabilitats del personal municipal.

VALORACIÓ DELS PROJECTES OFERTS

Què diu la normativa?

El Ple habilita a totes les regidores, els membres de la mesa de contractació, els membres de l'equip tècnic d'assistència a la mesa i a la comissió informativa especial de contractació a analitzar la documentació de les ofertes.

Quina ha estat la realitat?

Només una persona va analitzar el projecte d'explotació del servei, un interí de reforç assignat provisionalment com a Cap de Secció, dependent d'un càrrec eventual. Segons els barems de l'Oficina Antifrau aquesta dependència s'identifica com un **risc de corrupció**, vulnerable a les pressions del seu superior per mantenir el lloc de treball.

L'equip del Col·legi d'Enginyers que s'havia contractat per validar l'informe tècnic de valoració dels projectes no va tenir accés als projectes presentats per les empreses.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

No es va detectar que en el projecte tècnic de l'oferta **SMATSA proposava serveis a preus impossibles de complir**.

Què ha fet el nou Ajuntament?

Dotar-se de **més recursos per fer anàlisi i seguiment del contracte**.

S'ha informat al jutjat d'instrucció del cas Mercuri i a la unitat anticorrupció dels Mossos per tal d'incorporar-ho a la investigació criminal.

DIPÒSIT DE L'AVAL

Què diu la normativa?

La garantia s'ha de constituir per tota la durada del contracte més un any més.

Si la garantia no està ben constituïda no es pot signar el contracte i s'adjudicaria a l'empresa que hagi quedat en segon lloc.

Quina ha estat la realitat?

SMATSA constitueix el 2012 una garantia amb un aval bancari de només un any de durada en lloc d'un mínim de 16.

Cada any l'ha 'renovat' per un any més.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

La ciutat ha estat en risc d'estar sense garantia si SMATSA no presentava la següent renovació.

Què ha fet el nou Ajuntament?

El juliol del 2016 es va requerir a SMATSA que ampliés l'aval bancari indefinidament o fins el 2028. Des d'aquesta data l'aval ja cobreix tota la durada del contracte, tot i que per un valor més petit que el 5% legal.

SISTEMA DE CONTROL I PLANIFICACIÓ AMB GPS

Què diu la normativa?

En l'oferta SMATSA diu que instal·larà sistemes de seguiment GPS a tots els equips a l'inici del contracte per poder planificar els serveis i valorar automàticament el nivell de compliment i les incidències.

Quina ha estat la realitat?

El sistema de seguiment només ha estat parcialment operatiu a partir del 2016 al 76% dels vehicles de recollida i al 27% dels vehicles de neteja.

No hi ha cap control en els serveis d'escombrat manual, no estan introduïdes les programacions del servei de recollida i no hi ha cap ruta de neteja planificada en el sistema.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

Durant tres anys i mig **no hi ha hagut cap control automàtic del servei** i no s'ha pogut assegurar quin servei es prestava. Això ha impossibilitat el pagament per serveis efectivament prestats.

En el darrer any i mig només s'ha pogut comprovar la realització de les recollides i neteges de resta, orgànica, envasos i paper. Els altres serveis no es poden comprovar.

Què ha fet el nou Ajuntament?

S'ha requerit a SMATSA que apliqui el sistema a tots els serveis. Si no ho fa en el termini concedit se li obrirà un expedient sancionador que pot acabar amb la resolució del contracte per incompliment d'un element essencial.

FORMA DE RETRIBUCIÓ DE L'EMPRESA

Què diu la normativa?

Els plecs diuen que el pagament s'ha de fer per serveis prestats i efectivament realitzats, **reduint el preu amb penalitzacions per incidències en la qualitat**.

Exemple: La neteja dels carrers que s'han d'escombrar cada dia tenen un cost mensual de 49.804,95 €. Però si no s'escombraren tots o es fa de forma deficient, cal descomptar d'aquesta quantitat el servei no fet o mal fet.

Quina ha estat la realitat?

SMATSA factura per personal i maquinària posats a disposició del servei, en lloc de fer-ho per servei realitzat.

Exemple: La recollida de paper als carrers estrets s'havia pressupostat pel cost d'un equip amb conductor i un peó. Però facturen un conductor amb dos peons.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

SMATSA ha facturat 3,5 M€ més que els imports màxims contractats pels serveis de recollida de residus del 2014, 2015 i 2016.

Què ha fet el nou Ajuntament?

S'ha elaborat una instrucció tècnica de facturació i s'ha donat audiència a l'empresa perquè apliqui el model contractual de facturació.

S'ha informat al jutjat d'instrucció del cas Mercuri i a la unitat anticorrupció dels Mossos per tal d'incorporar-ho a la investigació criminal.

S'ha obert un expedient d'informació reservada per esclarir les presumptes responsabilitats del personal municipal.

NETEJA DE CONTENIDORS

Què diu la normativa?

El contracte estableix la periodicitat de neteja dels contenidors:

Resta:
a l'estiu cada 21 dies i a l'hivern cada 30.

Paper, vidre i envasos:
cada quatre mesos.

Orgànica:
a l'estiu cada 15 dies i a l'hivern cada 21.

Quina ha estat la realitat?

S'estima que segons els equips posats a disposició per l'empresa (suposant que tenen el rendiment de l'oferta) **SMATSA no hauria netejat el 68% dels contenidors contractats**.

Al 2016 el sistema de seguiment ha registrat **només el 20% dels serveis de neteja** de contenidors contractats.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

Impacte negatiu en la salubritat de la via pública.

En alguns casos, com ara els contenidors dels carrers estrets (càrrega posterior), no es té constància que s'hagin rentat mai.

Què ha fet el nou Ajuntament?

Possible obertura d'un expedient sancionador a SMATSA per l'incompliment de les obligacions contractuals en neteja de contenidors i un requeriment perquè realitzi els serveis contractats.

NETEJA VIÀRIA

Què diu la normativa?

El contracte estableix **52 serveis de neteja viària** periòdics amb diferents intensitats en funció del tipus de carrer, amb un cost total d'11,9 M€.

Quina ha estat la realitat?

D'aquests 11,9 M€, del 33% no hi ha informació disponible per auditar el grau de compliment. Del 66% que s'ha pogut auditar només s'hauria realitzat el 59% dels serveis contractats.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

Una deficient neteja dels carrers de la ciutat. S'estima que, com a mínim, el servei prestat ha estat un 26% menys del previst.

Què ha fet el nou Ajuntament?

Possible obertura d'un expedient sancionador a SMATSA per l'incompliment de les obligacions contractuals en neteja viària i un requeriment perquè realitzi els serveis contractats.

DESPESES D'ESTRUCTURA DE L'EMPRESA

Què diu la normativa?

En l'oferta, SMATSA pressuposta les despeses generals de l'empresa no relacionades directament amb el cost del servei de recollida i neteja de Sabadell en **217.406,02 € anuals**.

Quina ha estat la realitat?

En l'auditoria de comptes del 2015 es detecten **1.042.268,84 €** de despeses.

Quin ha estat el perjudici per la ciutadania?

SMATSA ha destinat 824.862,82 € de més a despeses generals en lloc de destinar-los a la neteja de la ciutat tal i com estava previst, 404.000 € dels quals sense justificació documental contrastable.

Què ha fet el nou Ajuntament?

S'ha informat al jutjat d'instrucció del cas Mercuri i a la unitat anticorrupció dels Mossos per tal d'incorporar-ho a la investigació criminal.